

บทคัดย่อ

ชื่อเรื่อง รายงานการประเมินโครงการพัฒนาและส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม
นักเรียนโรงเรียนวัดเขาวัง (แสง ช่วงสุวนิช)
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1

ชื่อผู้ประเมิน นายพิษณุ โชติศิริคุณวัฒน์

หน่วยงานที่สังกัด โรงเรียนวัดเขาวัง (แสง ช่วงสุวนิช)
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1

ระยะเวลาประเมินโครงการ ปีการศึกษา 2563 (16 พฤษภาคม 2563 – 30 เมษายน 2564)

รายงานการประเมินโครงการพัฒนาและส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมนักเรียนโรงเรียนวัดเขาวัง (แสง ช่วงสุวนิช) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 มีวัตถุประสงค์ในการประเมินโครงการ ดังนี้ 1. เพื่อประเมินโครงการพัฒนาและส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมนักเรียนโรงเรียนวัดเขาวัง (แสง ช่วงสุวนิช) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 โดยใช้รูปแบบชิปโมเดล (CIPP Model) ของสตัฟเฟิลบีม (Stufflebeam) ใน 4 ด้าน โดยมีวัตถุประสงค์การประเมินโครงการ ดังนี้ 1.1 เพื่อประเมินสภาพแวดล้อม (Context Evaluation) เป็นการประเมินความสอดคล้องของวัตถุประสงค์ของโครงการกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และฉบับที่แก้ไขทุกฉบับ นโยบายของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 นโยบายของโรงเรียน จุดหมายของหลักสูตร คุณลักษณะของนักเรียนที่คาดหวังของสังคม และความร่วมมือของชุมชนและผู้ปกครอง 1.2 เพื่อประเมินปัจจัยเบื้องต้น (Input Evaluation) เป็นการประเมินความพร้อมในการดำเนินโครงการด้านเป้าหมายของโครงการ บุคลากร งบประมาณ สถานที่ และสื่อ วัสดุอุปกรณ์ 1.3 เพื่อประเมินกระบวนการดำเนินงาน (Process Evaluation) เป็นการประเมินความพร้อมของขั้นตอนต่าง ๆ ในการดำเนินโครงการ ได้แก่ ขั้นตอนเตรียมการ (Plan) ขั้นตอนดำเนินการ (DO) ขั้นตอนประเมินผล (Check) และขั้นตอนปรับปรุงแก้ไข (Action) 1.4 เพื่อประเมินผลผลิตของโครงการ (Product Evaluation) เป็นการประเมินผลคุณลักษณะอันพึงประสงค์ 8 ด้านจากพฤติกรรมนักเรียนที่ได้จากการจัดกิจกรรม ประเมินประสิทธิภาพการดำเนินงานโครงการ ประเมินความพึงพอใจของผู้เกี่ยวข้องที่มีต่อการดำเนินโครงการ และประเมินคุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานคุณภาพผู้เรียน ด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการประเมินโครงการครั้งนี้ ประกอบด้วย คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 14 คน ข้าราชการครูและครูโรงเรียนวัดเขาวัง (แสง ช่วงสุวนิช) จำนวน 14 คน กลุ่มตัวอย่าง ประกอบด้วย ครู 103 คน และนักเรียน 579 คน รวมทั้งสิ้น 710 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล ผู้ประเมินได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยกำหนดเวลาการประเมินเป็น 3 ระยะ คือ ระยะที่ 1 ประเมินก่อนเริ่มดำเนินโครงการพัฒนาและส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมนักเรียน ด้านสภาพแวดล้อมและด้านปัจจัยเบื้องต้น ระหว่างวันที่ 16-31 พฤษภาคม 2563 ใช้แบบสอบถามฉบับที่ 1 ฉบับที่ 2 ให้ครู คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และชมรมผู้ปกครองและครูโรงเรียนวัดเขาวัง (แสง ช่วงสุวนิช) เป็นผู้ตอบแบบสอบถาม ระยะที่ 2

ประเมินระหว่างดำเนินโครงการพัฒนาและส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมนักเรียน ด้านกระบวนการ ระหว่างวันที่ 1 ตุลาคม 2563 – 15 กุมภาพันธ์ 2564 ใช้แบบสอบถามฉบับที่ 3 และฉบับที่ 4 ให้ครู และนักเรียนเป็นผู้ตอบแบบสอบถาม ระยะที่ 3 ประเมินหลังสิ้นสุดการดำเนินโครงการพัฒนาและส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมนักเรียน ด้านผลผลิต ระหว่างวันที่ 1 – 31 มีนาคม 2564 ใช้แบบสอบถามฉบับที่ 5 ให้ครูและนักเรียนเป็นผู้ตอบแบบสอบถาม ใช้แบบสอบถามฉบับที่ 6 ให้ครู และชมรมผู้ปกครองเป็นผู้ตอบแบบสอบถาม ใช้แบบสอบถามฉบับที่ 7 ให้ครูเป็นผู้ตอบแบบสอบถาม และใช้แบบสอบถามฉบับที่ 8 ให้ครูเป็นผู้ตอบแบบสอบถาม การวิเคราะห์ข้อมูลใช้ค่าร้อยละ และการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for windows เวอร์ชัน 17 ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

สรุปผลการประเมิน พบว่า

1. ผลการประเมินโครงการพัฒนาและส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม นักเรียนโรงเรียน วัดเขาวัง (แสง ช่วงสุวนิช) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 1 โดยใช้รูปแบบการประเมินโครงการแบบชิปโมเดล (CIPP Model) ของสตัฟเฟิลบีม (Stufflebeam) ทั้ง 4 ด้าน สรุปผลรายละเอียดการประเมินดังนี้

1.1 ด้านสภาพแวดล้อม (Context) ตามความคิดเห็นของครู คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และชมรมผู้ปกครองและครูโรงเรียนวัดเขาวัง (แสง ช่วงสุวนิช) โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ความต้องการและความจำเป็นของโครงการ รองลงมา คือ ความเหมาะสมของวัตถุประสงค์โครงการ สำหรับด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ความสอดคล้องของวัตถุประสงค์โครงการ ซึ่งทุกด้านผ่านเกณฑ์การประเมิน โดยภาพรวมผลการประเมินอยู่ในระดับมากที่สุด

1.2 ด้านปัจจัยเบื้องต้น (Input) ตามความคิดเห็นของครู คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และชมรมผู้ปกครองและครูโรงเรียนวัดเขาวัง (แสง ช่วงสุวนิช) โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ความพร้อมของบุคลากร รองลงมา คือ ความพร้อมของสถานที่ สำหรับด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ความพอเพียงของงบประมาณ ซึ่งทุกด้านผ่านเกณฑ์การประเมิน โดยภาพรวมผลการประเมินอยู่ในระดับมากที่สุด

1.3 ด้านกระบวนการ (Process) ตามความคิดเห็นของครู และนักเรียน จากผลการประเมินด้านกระบวนการดำเนินงานของครูและนักเรียนที่ร่วมกิจกรรม พบว่า ความคิดเห็นของครู โดยภาพรวมในเรื่องความพร้อมขั้นเตรียมการ ขั้นตอนการ ดำเนินการ ขั้นประเมินผล และขั้นปรับปรุงแก้ไขของโครงการพัฒนาและส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมนักเรียนทั้ง 10 กิจกรรม จำนวน 10 ข้อ และความคิดเห็นของนักเรียน จำนวน 8 ข้อ ประกอบด้วย กิจกรรมการปลูกฝังความซื่อสัตย์สุจริต กิจกรรมอบรมธรรมศึกษา กิจกรรมค่ายคุณธรรม จริยธรรม กิจกรรมบรรพชาสามเณรภาคฤดูร้อน และบวชธรรมจารีณี กิจกรรมป้องกันและแก้ไขปัญหาให้นักเรียนที่มีพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ กิจกรรมส่งเสริมวัฒนธรรมไทย กิจกรรมส่งเสริมค่านิยมการเสียสละ ผู้นำ และผู้ตามที่ดี กิจกรรมส่งเสริมการประหยัดและออม กิจกรรมวัยรุ่นสมัยใหม่พ้นภัยยาเสพติด กิจกรรมปลูกฝังสร้างเสริมคุณธรรม จริยธรรมนักเรียนด้วยสื่อการสอน มีความพร้อมในระดับมากที่สุดทุกกิจกรรม ซึ่งปรากฏว่าทุกกิจกรรมผ่านเกณฑ์การประเมิน

1.4 ด้านผลผลิต (Product) พบว่า โดยภาพรวมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ทั้ง 8 ด้าน ผลการประเมินอยู่ในระดับมากที่สุด และสรุปผลการวิเคราะห์คุณลักษณะอันพึงประสงค์ทั้ง 8 ด้าน ตามความคิดเห็นของครู พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ รักษาดี ศาสน์ กษัตริย์ รองลงมา คือ รักความเป็นไทย ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ใฝ่เรียนรู้ ซึ่งทุกข้อผ่านเกณฑ์การประเมิน ส่วนการวิเคราะห์คุณลักษณะอันพึงประสงค์ทั้ง 8 ด้าน ตามความคิดเห็นของนักเรียน พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ รักษาดี ศาสน์ กษัตริย์ รองลงมา คือ ซื่อสัตย์ สุจริต และรักความเป็นไทย ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ใฝ่เรียนรู้ ซึ่งทุกข้อผ่านเกณฑ์การประเมิน

ผลการวิเคราะห์การประเมินความพึงพอใจของผู้เกี่ยวข้องครู และชมรมผู้ปกครองและครูโรงเรียนวัดเขาวัง (แสง ช่วงสุวนิช) ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด 3 ข้อ คือ วิทยาการและคณะครูมีความรู้ ความสามารถในการอบรมสั่งสอน ด้านคุณธรรม จริยธรรมให้กับนักเรียน โครงการพัฒนาและส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมมีประโยชน์ต่อโรงเรียนและชุมชน และกิจกรรมของโครงการมีความหลากหลาย และเหมาะสม รองลงมา คือ โรงเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน วัด และหน่วยงานต่าง ๆ ร่วมมือกันพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมให้กับนักเรียน และกิจกรรมมีประโยชน์เหมาะสมกับนักเรียน ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ กิจกรรมมีความเหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบัน ซึ่งทุกข้อผ่านเกณฑ์การประเมิน

ผลการประเมินประสิทธิภาพการดำเนินงานโครงการจากการจัดกิจกรรมทั้ง 10 กิจกรรม พบว่า พฤติกรรมนักเรียนที่เป็นปัญหาต่าง ๆ ในโรงเรียนลดลงทุกพฤติกรรมเมื่อสิ้นปีการศึกษา 2562 เมื่อเปรียบเทียบกับปีการศึกษา 2563 เมื่อเปรียบเทียบตามปริมาณร้อยละพบว่า พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ที่ลดลงมากที่สุดคือ พฤติกรรมเล่นเกม รองลงมา คือ เล่นโทรศัพท์มือถือขณะเรียน และพฤติกรรมที่มีบ้างในปีการศึกษา 2562 และไม่มีพฤติกรรมนั้นเกิดขึ้นเลยในปีการศึกษา 2563 คือ ขู่กรรโชกทรัพย์

ผลการประเมินคุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานคุณภาพผู้เรียน ด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน พบว่า นักเรียนมีผลการประเมินคุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานคุณภาพผู้เรียน ด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน ในปีการศึกษา 2563 เพิ่มขึ้นเมื่อเปรียบเทียบกับปีการศึกษา 2562 และเมื่อเปรียบเทียบตามปริมาณร้อยละพบว่า การยอมรับที่จะอยู่ร่วมกันบนความแตกต่างและความหลากหลายมีผลการประเมินเพิ่มขึ้นมากที่สุด ร้อยละ 19.56 รองลงมา คือ การมีคุณลักษณะและค่านิยมที่ดีตามที่สถานศึกษากำหนด เพิ่มขึ้นร้อยละ 14.95